

Előfizetési díj:

Egész évre 8 kor.
Félévre 4 kor.
Negyedévre . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden
szordán

Telefon szám: 96.

SOMOGYI UJSÁG

Felolvas szerkesztő és kiadó:

Peér Sándor

Kaposvár,

Irányi-Dániel-utca 14. sz.
Ide küldendő a lap szellemi részét
illető minden közlemény, vala-
mint az előfizetési pénsek, hirdete-
tések és nyilatkozatok.

Börmentetlen küldeményt
nem fogadunk el. Kézirat-
okat vissza nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMÚ TITILAP.

A „KAPOSVÁRI HIVATALNOKOK TÁRSASKÖRE” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A művelődés forrásai.

Korunkban minden műveltséget főleg a könyvekből meritünk. Nem lehet ugyan tagadni, hogy a tudományok, hasznos művészetek és általános tökéletesedés megszerzésénél hasznos segédeszközöket nyújtanak a könyvek: de nézetem szerint a műveltség legelső forrásainak azok még sem mondhatók.

Teremtő erőnek semmiféle értelemben sem tekinthetők: ők csak bitegető eszközök, még pedig mesterséges eszközök, melyeket felhasználhatunk azok mellett, melyekkel a bölcs természet minket ellátott, ép úgy, amint felhasználjuk a göröcsöveket a nem is sejtett csodák felfedezésére; de azért még sem szabad elhanyagolnunk saját látásunk gyakorlatát.

A tudás eredeti és tulajdonképpen eszközeit nem a könyvek képezik, hanem az élet, a személyes gondolkodás, érzés és működés.

Ha ezekkel kezd az ember, akkor a könyvek sok hiányt pótolnak, jobb utra vezetik őt és kiegészítik, ami ki nem elégítő; de az élő tapasztalat nélkül a könyvek csak olyanok, mint az eső és a napfény, ha reáesik a fel nem szántott talajra.

Aki nem ismeri az életet, azt az irodalmi és költői művek ki nem tanítják. Az igazi tudás keletkezik az élő gyökérből a gondolkodó lélekben.

Minden fiatal férfinak, aki intellektualis kiválóságra törekszik, ápolnia kell magában a megbámulási képességet; mert a szépnek és magasztosnak megbámulása által néhány lépéssel közelebb juthatunk és lehetőleg hasonlóvá lehetünk ahhoz, amit bámulunk.

Akiben ezen világ gyakrabban nem ébreszt fel mély bámulatot: az ez által nem azt bizonyítja, hogy e világon nincsen semmi bámulatra méltó; hanem igenis

bizonyítja, hogy az ő rokonszenve korlátozott, lelke pedig sivár.

Aesthetikai műveltség után vágyódó ifju akkor jár el leghelytelenebbül, ha kritizálásba és szellem nélküli felvilágosultság ápolására adja magát, azon elv szerint: „nil admirari.”

Ezen elv menthető egy kiélt cinikusnál, de elviselhetetlen egy reménydús fiatal ember szájában.

Nem sok jót várhatni az olyan ifjutól, aki fűrkészni kezdi más embernek hibáit és hátrányait, nevezve ezt kritikának, noha ő semmi derék dolgot nem végzett.

Első és fődolog, amit az ifjunak meg kell tanulnia, abból áll, hogy ne keresse a hibákat, hanem tudja megfigyelni a szépet és magasztosat; mert ebben rejlenek az igazi művelődésnek forrásai.

Valamint igaz, hogy az ember nem él egyedül a könyvekből: úgy igaz az is, hogy nem él pusztán a tudásból sem.

T A R T A L O M

Fiuméből Sebenicoba.

(Egy haditengerész naplójából.)

— A „Somogyi Ujság” eredeti tárcája. —
Irtá: SZALAI GITTA.

Szabadságról mentem Sebenicoba.

Az Ungaro Croatia gőzhajózási társaság „Nehaj” nevű gőzösné tettem meg a hosszú utat. Már a fiumei kikötőben huszonnégy tagból álló társaság telepedett meg a hátsó fedélzeten, ahol igen sikerült „bálat” rögtönöztek. E „bálat” több, mint négy óra hosszat tartott, s csak akkor nyert rövid időre megszakitást, amikor a buccari-i, meg a lussinpiccolo-i kikötőben vesztegelt a „Nehaj”.

E társaság kizárólag az olasz-dalmat iparosoztatásból került ki, s egész feszélyezetlenül csokoláztak, megöleltek, természetesen a jelenlevő utasok nem minden habotája nélkül...

Mindegy! Ők táncoltak, csokoláztak, mi pedig legfeljebb csak nézhettük őket, no meg — sóvaroghattunk szép, s formás asszonyaik után.

Buccariban érdekes alak szállt fel a hajóra. Egy hivatalos dalmata guzlár, aki festői rongyokba volt burkolózva, illetőleg ezek a rongyok képezték ruházatát. A fedélzet hátsó részére ballagott, ahol — felrevonulva a bálozókhoz — egy kötelcsomóra ült le. Csakhamar a kíváncsiak egész tömege vette őt körül. Természetesen hiába kérlelték az őreget, nem volt hajlandó énekelni. Az őreg — amint beszéd közben észrevettem — nagyon jól beszélt olaszul, amiért is melléje telepedtem, s hogy jóindulatomról előre is meggyőzzem, egypár szívat nyomtam a kezébe.

Amint már előre is gondoltam, ez megtette a kívánt hatást. Az őreg barátságos képet vágott — amennyire azt ráncos képétől elvárni lehetett — s kérte a körülállókat, hogy „onuljanak félre. Mikor ez meg történt szép kényelmesen előszedte guzláját és rágyújtott egy hosszadalmas, egyhangu dalmat nyelvű hódalra.

Unalmas lett volna az őreg érdekes dala, ahogyan ő azt előadta, ha nem lett volna benne olyan mély poézis, amely szinte megdöbbentett. Vad lelkesedéssel mondta el Zvoimir királyuk harcait a magyarokkal, akiket hosszas küzdelem után sikerült neki teljesen leverni (!) s csak sok-sok év múlva,

amikor dicső Zvoimir királyuk meghalozta, tudták őket a gaz (!) magyarok újra rabságba vetni...

Bevégezve az öreg guzlár énekét, amelyet — talán mondanom sem kell — mindenütt nagy tetszéssel fogadtak, s egyenesen lement a hajó alsó fedélzetére, hogy egy padon kiheverje a hosszú út fáradalmait.

Utunk nagyrészt monotonnak mondható volt, amennyiben semmi különös, említésre méltó dolog nem fordult elő. A pariszegély sem kötötte le a figyelmét senkinek sem; a kopár Velebit-hegység a Karsznak hű mását adja, — amelyben még tegnap volt szerencsem a vasuti kocsi ablakából gyönyörködni, — s nem láthatni naphosszat sem fát, sem bokrot, amelyen a tenger szemlélésébe befáradt ezen megpihenhetne. A tenger is szokatlanul csendes volt ma, a nap pedig tűrhetetlen hőséget idézett elő sugaraival.

A tenger tükre mozdulatlanul nyúlt el a horizont legvégső pontjaira, s csak a hajó oldalánál gyűrődött rajta egy kis zöldes, olajcsillamu hullámcsik.

Sohasem szerettem a nyugodt tengert; mindig bántott a nyugvó víz alattomosága, kegyetlensége, amellyel a szegény, mitsem

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulózis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

Sirolin

Emeli az érvényt és a testvért, megszűnteti a köhögést, válladékok, éjjeli izmódást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
ház. — Ára évenként 4.— koron.

"A tudásban van a mi üdvünk," ezt mondta egy bölcs politikus. Ez által nem azt akarta mondani, hogy minden tudás különbség nélkül jó; hanem körülbelül azt gondolta, hogy azon ember cselekszik bölcsen, aki gondosan veszi figyelembe mindazt, ami szemébe ötlök s ami hasznára lehet, ha az esetleg nem is látszott a tudás legjobb fájának.

Ami legjobb, ahhoz mindig hozzájuthatunk; de gyakran a rosszban is amin keresztülbotorkálunk az életben, találhatunk valami hasznos, amelyet jól kellene figyelemre méltatnunk.

Hogy mire kellene törekednie az ifjunak rendszeresen, hogy méltó célját elérje: annak nem éppen tudománynak kell lenni általában, hanem azon tudásnak, amely magasztos, szép és jó; ez pedig elérhető a szellem aesthetikai kiművelésének gondozása által.

Más szavakkal: a költészet, festészet, zene és általában a szép művészetek, amelyek által különféle oldalról nyilvánulni szokott a magasztosság és szépség: nem tartoznak a véletlen ügyesség kategóriájába; hanem ők a művelt léleknek lényeges és legnemesebb kivirágzásai.

Olyan ember, aki éles szemmel tud behatolni és erős kézzel cselekedni: alkalmas lehet durvább munkákhoz a világon; de azért lehet ő igen érdes, szegletes, önfejlő, civakodó sőt szégyenletes teremtes is.

Az ilyen természet szegletes-ségének kiköszörölése aesthetikai műveltség által, nagyhasznára szolgál a társadalomnak; magára az egyénre nézve pedig kellemes megelégedésnek forrásává válik.

Cselkó József.

H I R E K.

— **Nyugalomba.** Végh Endre, a kaposvári áll. főgimnáziumnak érdemekben gazdag tanára 34 évet betöltött szolgálata után beadta nyugdíjaztatása iránti kérvényét. Végh Endre tanár még abból az időből való, mikor a gimnáziumok tanárai nem képzelték magukat egyetemi tanároknak, nemcsak azt keresték a tanulónál, hogy tudja-e a feladott és elmagyarázott tananyagot, hanem az ifjuságot szerzetettel nevelték és oktattak. Igen sok szülő és volt növendék áldása kíséri őt kiérdemelt nyugalomába; e yben igen sokan fájlatják azt, hogy szorgalmát, tudását már többé nem érvényesítheti a magyar haza javára és a magyar ifjuság nevelésére. Legyen neki jutalma az általános tisztelet és elismerés. Adjon neki a mindennek Istene még hosszu, nyugodt és boldog életet.

— **Kinevezések.** Kapotsy Jenő, Somogyvármegye főispánja Junkuncz Sándor lakócsai lakost a lakócsai állami anyakönyvi kerületbe teljes hatáskörrel, Czuppon Endre tótszentpáli okl. segédjegyzőt a tótszentpáli áll. anyakönyvi kerületbe, korlátozott hatáskörrel; Kolmár Ödön taranyi lakost pedig a taranyi áll. anyakönyvi kerületbe teljes hatáskörrel anyakönyvezető-helyettesévé nevezték ki.

— **Új gazdasági tudósító.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter a nagyatádi járásba Majaszovszky Ákos pusztabaráti lakost gazdasági tudósítói tiszttel ruházta fel.

— **Halálozás.** Fischer Gyula nyugalmazott faluszemesi körjegyző, életének 55-ik évében elhunyt. Béke poraira.

— **Kinevezés.** Héjas Kálmán kaposvári főerdész, a kaposvári m. kir. állami erdőhivatal vezetőjét, a m. kir. földművelési miniszter m. kir. erdőmesterré nevezte ki. Gratulálunk.

— **Halál fürdés közben.** Kovács István fősőlendvai születésű arató-munkás több társával együtt Drávafutamasi községnél a Drávába fürdött. Fürdés közben egy forgóba jutott, amely elkapta és a víz alá sodorta úgy, hogy azonnal elmerült társai szeme elől, akik így még segélyére sem sielhettek. Kovács István holttestét Tótujfalu község határában fogták ki a Dráva-folyóból.

— **Megölte a pálinka.** Vörös József szomajomi születésű 56 éves kaposvári koldus, aki jobb lábára sánta volt, f. hó 22-én erősen bepálinkázva elment a Schlesinger féle téglagyárhoz és ott lefeküdt a téglaegető kemence mellé, amit a munkások megengedtek neki. A kemence mellett 50 C. fok meleg és a megivott sok pálinkának csufolt spirítuszos viz ott meg is ölte. Ugy délután 3 óra körül vették észre, hogy meghalt. A megölt orvosi vizsgálat megállapította, hogy a nagy melegség és a sok rossz pálinkaivás következtében agyszélhűdés érte. A rendőrség az esetről jelentést tett a kir. ügyészségnek, de, mert semmi gyanus körülmény nem forgott fenn, a kir. ügyészség a hulla eltemetését megengedte.

— **Szerencsétlenség.** Lovász Mátyás kaposvári lakos napszámos, szent István napján éjjel 11—12 óra között Kaposvárott a Malomárokba szédült és oly szerencsétlenül, hogy hanyatt esett a vízbe. Már majd megfulladt, mikor egy katona észrevette vergődését és kimentette a fuldokló embert a vízből. Lakására vitték, ahol teljesen magához tért. Az elemtől katona nyomban eltűnt és kitért nem lehetett megállapítani.

— **Véres verekedés.** Zseliczszentpálon a korezmában iddogáltak Pellérdi József községi csordás és Bank József földmívelő. A mulatás reggeltől úgy délután 2 óráig tartott, ekkor azonban Somogyvári Sándor, zseliczszentpáli lakos a közeli kovácsműhelyből egy

gyanító hajókat veszélybe, a végromlásba sodorja... Ellenben szerettem a scisoccot, meg a monsunt; e kettő volt mindig az én kedves időm. Bár a monsun veszedelmesebb, mint a scirocco, mégis nagyjában hasonlít hozzá: a hullámjárásban. Csak egy lényeges különbség van e kettő között: a monsun váratlanul jön, akárcsak a bóra, a scisocco ellenben majd' egy nappal előbb küldi előpostáját, a forró, édeskes levegőt.

Most is scisocco volt készülöben, mert a levegő — amelyet sok mértföldnyire hajt maga előtt a forró szél — furcsa, édeses ízű volt, s ezt a levegőt éreztem most is. Holnap reggelre biztosan megjön a scisocco, gondoltam magamban, s hízta egy kicsit a boldogságtól, s csak az hűtött le, hogy akkorra már minket nem ér a nyílt tengeren, hanem a sebenicói kikötőben.

Délután két óra tájban hirtelen kiáltás hangzott a hajó elő részéről:

— Ember a vízben!...

Alig hogy ezt kimondta, olyan magas

hullámmás támadt, hogy a fehér tajték egészen elborította a hátsó fedélzetet. Mi okozhatta ily hirtelen e csendes időben e hullámást?...

Aki az imént a korláton át a vízbe zuhant, egy tizenkétéves olasz fiú volt, aki menni nem tudott, s már e szempontból ítélve is halála több volt a bizonyosnál. Hiszen még gyakorlott uszó, vagy tengerész sem, vagy csak nagyon nehezen, tudott volna megküzdeni a hirtelen támadt hullámmal, amelynek bizonyára valamelyes motívumának is kellett lenni.

Még lent sem voltak a hajó mentőcsónakjai, az előbbi hang — most már lehetett őt látni: a kapitány volt — ismét beledordított a konfúzus futkosásba:

— Capa!...

Az emberek egy egy pillanatra visszahökkennek; néhány hölgy pedig rémülten sikongott: mentsék meg! Mentsék meg!... A csónakba vezényelt matrózok azonban vad dühvel vágta bele evezőikkel a dühösen csapkodó hullámokba, bár már késő volt...

A cápa, amint az eszméletét veszített

fiúhoz ért — s ez neki egy másodpercig sem tartott — hátára fordult és a fiút hatalmas szájának egyetlen harapásával kette választotta... Hiába dörögött el abban a pillanatban annyi sok fegyver, a szerencsétlen áldozat megmentésére már késő volt...

Alsóteste, amelyet a cápa nem tudott elnyelni, ott uszkált a hullamtarajokon, míg a cápa — amely jól kifejtett, hatalmas példány volt — megsebezve bár, de mégis vilámgyorsan tűnt el hajó jobb oldalán, s többé fel sem bukkant.

A fiú feltestét aztán kihalászták...

A »Nebaj« utasain, különösen a nőkön borzasztóan veit erőt, s a fedélzetről a hirtelen tengerbetegeken s rajtam kívül eltűnt néhány pillanat múlva minden utasember, mivel a látottak undorító hatással voltak mindenkire.

En láttam tehát legelőször, hogy az árbocon »félárbocon« eresztve lengette a folytonosan erősödő szél a magyar trikolórt, ami azt jelentette, hogy halott van a hajón...

... Estére Sebenicoba érkezünk.

Wiskovszky János

műkertész

== Kaposvárott. ==

Ajánlja
dusan
főlszerelt

faiskoláját,

magánosoknál parkírozásokat, fásításokat és minden a kertészeti szakmákba vágó munkálatokat.

Csokrok és koszoruk a legszebben és legjutányosabb áron készítenek és szállítanak.

Célja jó, szolid és olcsó kiszolgálás.

A közönség szíves megrendeléseit kéri.

jóállván az oltvány faji minőségéről is. Ajánlja róza és egyéb virág kertesztét. Elvállal uradalmaknál és

vasdarabot vitt és azzal a vele haragban levő Pellérdi Józsefet hátulról fejbe vágta, akit a vér azonnal elborított. Bank József látva az orviamadást, társa segélyére sietett és megakarták akadályozni a vérengzést; erre a dühögő Somogyvári Sándor ő ellene fordult, őt is fejbe vágta a vassal. A sérült Pellérdi József sebesülése oly súlyos, hogy be kellett szállítani Kaposvárra, a somogyi megyei kórházba, ahol ápolás alá vették. Somogyvári Sándor ellen a csendőrség a jelentést megtette a kaposvári kir. ügyész-ségnél.

— **Szüreti mulatság.** A »Magyarországi Munkások Rókkant- és Nyújtó-Egylete« és a »Máv. Dalkör« együttesen folyó évi szeptember hó 15-én verseghi Márffy Emil főrendiházi tag védnöksége mellett nagyszabású szüreti mulatságot rendeznek a »Korona« vendéglő összes helyiségeiben. A meghívókat még csak a jövő hét folyamán bocsátja ki a rendezőség, már is nagy az érdeklődés a város közönsége körében.

— **Menekülés a halálból.** Szent István napján délután borzasztó vihar dühöngött a Balatonon. Délután négy kővágóúrsi gyermek lement a Balaton partjára és egy ott levő csónakot földoltak és abba beleültek, hogy csónakáznak egyet. A legidősebb volt közöttük a 12 éves Szávai Miklós, míg társai csak 6-8 évesek voltak. Közben vihar támadt és miután a csónakba nem volt evező, a szél a kis járművet elkapta és a mély vízre sodorta. Iszonyú dörgés és villámlás között kuporogtak a szegény gyermekek a csónak fenekén és bizonyára ott veszttek volna, ha a 12 éves Szávai Miklós nagy lélekjelenléte és ügyessége meg nem menti őket. A viharban ugyanis a remegő gyermekeket egyenként átnyalabolta és a csónak orrára vitte; mikor ez megtörtént, a csónak fenekéről felvette az ott levő pallódesszkat és azzal kormányozni kezdte a csónakot. Tovább miután három óra hosszat tartott a flu küzdelme a viharral, mikorra a vihar szűnni kezdett és a halálfelelmet kiáltott fiúk Fonyód és Mariatelep között partre juthattak. Az esetről a a fonyódi fűrdővendégek tudomást nyervén, a fiukat elvitték Fonyódra és ott megvendégelték őket. Ezután pénzt gyűjtöttek össze és így közköltsegen vissza szállították őket aggódó szülőikhez Kővágóúrsra.

— **Halálos baleset.** Tóth Imre munkás, Festetich Tassló gróf berencei birtokán dolgozott a cséplésnél, mint gépetető; azonban nem vigyázott kellőleg, amiért életevel lakolt meg. Ugyanis a gép elkapta egyik karját és azt teljesen összezúzta. Halálos sérüléseivel nyomban beszállították a nagykanizsai kórházba, ahol karját levágták, de már ez sem segített, mert a kórházban Tóth Imre meghalt. Mulasztás senkit sem terhel.

— **Hustolvaj.** Szilágyi Samu, kaposvári lakos, mészáros mester marhát vágatott a kaposvári kővágóhídon. Mikor a vágásnak vége volt, a húst Horváth János és Mangl János mészárosok segédek hordták ki az utcán álló kocsijukra, valami éhes tolvaj a marha combjából egy nagy darabot levágott és azzal odább állott. A rendőrség keresi a tolvajt.

— **Megvesztett ember.** Kollár József berényi lakos földműves gazdát ezelőtt mintegy öt héttel megmaria egy vesztett eb; felszállították a Pasteur intézetbe, ahol a vesztettség elleni szerrummal beoltották és mintegy három héten keresztül gyógykezelték; ennek elteltével azután mint teljesen meg gyógyult, haza bocsájtották. Kollár Józsefnek hazaérkezése után néhány napig semmi baja sem volt; hanem mikor éppen negyedik hete volt az ebmarásnak, vagyis f. hó 23-án a szerencsétlen emberen kitört a vesztettség. Habzó szájjal és fogcsikorgatva rohant családja tagjaira, kik alig tudták előle menekülni. Ezután borzasztó ordítással rohant ki az utcára, szemei vérbe forogtak, körmeivel véresre sebezte saját

testét, majd kifáradva elesett és borzasztó kinok között fetrengett a földön, harapta, rága a földet. A község lakói nem mertek hozzá közeledni. Végre a községi bíró és a hatóság emberei nagynehezen megkötözték a szerencsétlen embert, ezután a község hatóságánál helyezték el ahol iszonyu kinok között végezte be életét.

— **Elfogott betörő.** A kaposvári rendőrséget arról értesítette egy Dinyán nevű kaposvári lakos, hogy a kukoricájában bab szedés közben egy kézi börtaskát talált, amelyben ruhaneműk vannak. A rendőrségről Kardos rendőr ment ki a helyszínre, aki a táskát tartalmát megállapítva otthagya és lesbe állott. Éjjel úgy 10 óra körül meg ment a tolvaj a táskáért, amikor azután Kardos rendőr éppen mikor felakarta venni a táskát, elfogta Vallatásakor bevallotta, hogy a neve Fazekas Balint és a táskát előtte vő éjjel lopta a K. rona-uticában a Borovitz-féle házban és pedig akként, hogy alkulcs-csal feljuttat a padlásra és ott egy szekrényből vitte el a börtaskát. Megmotozásokor találtak nála 16 darab alkulcsot, egy ezüstbe foglalt tajték szipkát és több lopott apróságot. Bevallotta azt is, hogy már többször volt büntetve betörésért. Átadtak a kir. ügyész-ségnél.

— **Lopás.** Tamás István Porrog községi földműves gazdának tehénét ismeretlen tettesek ellopták a községi csordából legeltetés közben. A gyanu kőborcigányokra van, akiket a csendőrség üldöz. Egyben elrendelték a tehén körözését is a tehén leírása a következő: életkora 4 és fél éves; szőre vörösfek. Aki tud valamit róla, jelentse a csurgói főszolgabírói hivatalnál.

— **Balatonba fulladt.** A múlt napok egyik vasárnapján Fonyódon a béresek itatás végett a Balatonba hajtották ökreiket; mivel azonban nekik is melegük volt, ők is bementek a vízbe hárman. Mivel azonban uszni egyikőjük sem tudott és a mély vizig bementek, egyik társukat a víz elkapta és elnyelte. A másik két béres segítségért kiabált, de segítség nem érkezett. Rögtön jelentették a halászsági részvénytársaságnak, mely halászaik által hálával fogatta ki a szerencsétlenül járt béres holttestét.

— **Szerencsén lenség bontás közben.** Kéthely köz-egben a Kapitány-féle nagyvendéglő udvarán levő régi, nagy istállót bontották le. A gerendák leszedésekor egy nagy gerenda ráesett Németh Lajos napzsámora és annak hátát egy a gerendában volt szeg átfúrta. Németh Lajost a kéthelyi kórházban ápolják, ahol élet és halál között lebeg. — Ugyanekkor egy másik ledobott gerenda Gársi nevű muzsikus cigány labára esett és labafejét összetörte. A marczali kir. járásbíróság kiszállt a helyszínre és a gondatlan ács-mester ellen megindította a vizsgálatot.

— **Automobil szerencsétlenség.** A Lepsény és Siófok közötti országuton-pénteken automobil-szerencsétlenség történt. Az országot egyik kanyarulatánál az automobil felborult és a benne ülők súlyos sérüléseket szenvedtek. Az automobil 702. számmal volt ellátva. A sérülteket, kik vagy hárman lehetnek, beszállították a székesfehérvári kórházba.

— **Tűz.** Felmerült tüzesetekből folyólag, csak legutóbbi számunkban hoztuk a közönség tudomására, hogy Kaposvártól tűz esetén tűzoltóságra nem lehet számítani. Ha valaki kételkedett volna ebben, annak számára újabb bizonyítékot szolgáltatott a f. hó 23-iki tüzeset. Ugyanis e napon délután 5 óra tájban a Zöldfa utca 11. számú házban kigyulladt Jäger József földműves konyhája és tüzet fogott a padlás belseje is. Midőn a már nagyobb arányokat öltött tüzet a szomszédok és egy fecskendővel megjelent cukorgyári munkások régen eloltották, — hasznavehetlenségének újabb tanujelét adva — megjelent a város nagy költséggel fenntartott tűzoltósága is, a melynek az alkalommal kétféleképpen sikerült magát kitüntetnie. Először is a tűz egéskor

kitűnt távollétével, annak eloltása után pedig gyors megjelenésével. Gratulálunk a kettős sikerhez.

— **Az emberiség nagy tömege pusztul el, a legnagyobb ellensége, a tüdővész által.** Szerencsére manapság már nem vagyunk tehetetlenek ezen borzasztó betegség ellen mint annak előtte. A modern gyógytudomány a »Sirolin-Roche«-ban egy oly hatásos szer birtokában van, mely a tüdővész tovaterjedését feltartóztatja, a köhögést és köpetet csökkenti, az étvágyat és a test-súlyt emeli és ezen betegség összes jelenségeit megszünteti. Amellett ezen szer kellemesen szedhető s huzamosabb használatnál is teljesen ártalmatlan. Kapható a gyógyszer-tárakban.

— **A Hir.** Ezen a cimen új politikai napilap indul Budapesten amelynek első száma augusztus 28-án jelenik meg. A Hir reggeli lap. Budapesten hajnalban jelenik meg és az első reggeli vonatokkal indul vidékre. Szerkeszti Braun Sándor, kiadja A Nap újságvállalat. Programja: 1848. Harc Ausztria ellen. Harc a 67-es politika ellen intéz ényeiben, embereiben, céljaiban, eszközeiben egyaránt Magyar hadsereg. Külön várn. Nemzeti bank. Magyar műveltség. Általános titkos választói jog. Zsurnalisztikai eszközei, forrásai a legfényesebbek. Munkatársai a magyar újságírás kiválóságai. A Hir formára, színre, tartalomra egészen új. Híven fog benne tükröződni a magyar közönség értelemvilága. A Hir remek nyomdai kiállításban reggelint 16—24 oldal terjedelemben a legolcsóbb is. Mesésen olcsó! Egy szám ára Budapesten és a vidéken 2 krajcár (+ fillér), tehát 3 krajcárral olcsóbb az összes többi reggeli lapoknál. Előfizetési ára egész évre 8 frt (16 kor.), félévre 4 frt (8 kor.), negyedévre 2 frt (4 kor.), egy hónapra 70 krajcár 1 kor 4 fill. Mutatványszámokat egyszerű levelező-lapon történő kívánságra az augusztus 28-án megjel. n. első számtól kezdve rögtön küld. A Hir kiadóhivatala, Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. szám.

ÜSÁRNOK.

Egy hét a Quarneron.

Irta: Horváth Remsö.

Horvátországon keresztül.

I. Fiume felé.

(Folytatás.)

Igazán elbűvölő és megdöbbentő a nagy Természet ezen óriási létfenntartási küzdelme a kiellenséggel, a sivársággal, amely talán — Magyarországon — ezen a vidéken mondható a legeredménytelenebbnek, a legsiker-telenebbnek. A boltozat — ugyan minek is mondhatnók másnak? — alatt, ott, ahol a lombkoronák összeérnek, összecuszkodnak, csak itt-ott szűrődik át egy-egy kevés éltető, halovány napfény, amelynek útját szemmel kísérhetjük le a padlatra, ahol rengeteg mennyiségű megszáradt falevel és ág hever; de sem fű, sem pedig bokor nem igen terem, egyedül csak a fenő s csakis a Karszfenyő, amelynek nemcsak Magyarországon, de talán az egész kontinensen aligha akadna párja. Aki ezt a vidéket, amely minden bizonyonnyal regényes, látja, az igazán nagy figyelemmel és örömmel fogja szemlélni és emlékeztébe mélyen bevésni ezen alpesies tájat a maga vadságában, amely Magyarországon határozottan paratlanul áll.

Meredek kőszalak emelkednek az égnek, amelyek közül 30—35 méter magas sőt még magasabb fenyők is nyulnak ki; ezeknek csak a legtetéjén van a túlelvő lombkorona; különben pedig az egész törzs csupasz. Mindezekért — az előttünk fel-tárolt mindig szebbnél-szebb látképekért, amelyekben a tájak nem szűkölködik, — nagyon alkalmasnak tartom, de egyáltal

tanulmányosnak is a Karsztón akár csak rövid, gyalogos tanulmányutat megtenni.

A fenyőfolt, amely balzsamos, kellemes levegővel árasztja el a környéket, nagyon sok tüdőbeteg hozott már ide, akik keresve a gyógyulást, e helyre utaztak.

Egy igazán karakterizáló képet láttam a »barátságos« Karsztból — mert kétféle van: »barátságos« és »barátságtalan« — egy vasuti őrház mellett. A pálya ugyanis olyan sziklavágások és hátszerű mélyedések között van építve, hogy a pályáornek nem jutott az a darabka kert sem, amelyben a konyhai zöldseféleje megteremhetne. Az ő — valószínűleg olyan ember, aki mindenhol feltalálja és a helyzethez alkalmazni tudja magát — tehát a háza közelében sűrűn található apró gödröcskék közül vagy ötöt — miután a bennük lévő bokrokat és fákat kiirtotta — művelget a síkföld hiányában. Televeti burgonyával, kukoricával, mindegyiket mással s amelyek éppen olyan jól teremnek mint a síkföldön.

E csendes, magányos helyen, ahol talán még életet sem sejtjenek, váratlanul apró házak és csinos villák törnek előnk s egy rövid kanyarulat után megérkezünk a fumeiek méltán irigyelhető — és irigyelt — nyaralóvárosokjába: Fuzinébe.

Fuzinére, mint nyaralóhelyre, nagyon büszkélkednek a fumeiek és ez a büszkeség szerintem méltányolható is. A lakosság, amely rendes körülmények között körülbelül ezernyolcszáz főre tehető, ilyenkor, a nyaralási szezonban, majdnem megkétszereződik. A városkában van többek között egy egészen ép és lakható vár, amely a jobb időkben a Frangepánok vadaskastélya volt. Azonban a kanyarulat, meg az erdő miatt idáig, a vonatig nem látszik.

Az egyes szirtes, kopasz tetejű hegy-csúcsok, amelyek dominálólág emelkednek a vidék fölé, a következők: a legközelebbi, de egyszerűen a legalacsonyabb a három közül a Bitoraj, amely 1385 méter magas, továbbá a Risnjak, amely 1528 méter magas és végül a Biela Szazica, amely 1333 méternyi magasságával tör fel az égnek. A Bitoraj, meg a Biela Szazica a bal oldalon a Risnjak ellenben a jobb oldalon vannak a pálya mellett. A Risnjak hatalmas szikla-orma nagyon hűen adja a nyugvó oroszán távoli képét, míg a tőle csekély távolságra emelkedő Sreznik ugyancsak festői a maga vadságában meg sziklakupjával.

De most már benn vagyunk a Karsztban nyakig!...

Karsztoknak tulajdonképpen a geográfusok Horvátországnak az a hegységét nevezik, amely Kulpa folyótól délnyugati irányban egészen az adriai tengerig húzódik, egy darabon azonban Krajnába és az isztriai felszigetbe is belenyúlik Délről és délkeletről a Nagykapella, illetve a Velebit hegység, míg északnyugatról a Juli-Alpok képezik a határát. Ez a sivar hegység azonban azelőtt korántsem volt olyan kiellen és pusztá, mint a mai napon, hanem sűrű erdőségek borították ma csupaszon égnekező oldalait, amelyeket az értelmetlen és esztelen erdőpusztítás tett tönkre. Az egész sziklás, zord fensík vörös mészkősziklából áll, amelyben száz meg száz alagutat meg barlangot furt magának a víz. Különböző egész fensík olyan benyomást tesz, mintha óriási-szűk furkáltak volna össze. Sokszor olyan helyen, ahol hire sincs a víznek, hallani lehet erős vizesobogást, amely minden bizonnyal bujkáló patakok folyásától ered. Hiába esik itt oly sűrűn az eső, az egész hegyvidék nagyon szegény vízben.

A magyar tengerparton nincsenek hosszabb folyók, mert a vízálasztó nincs messze a tengerrel. S ami folyók ezen a vidéken vannak, azok is nagybórára a hegyek üregeiben vesznek el. Nagyon gyakran találkozhatunk itt bujkáló patakokkal. Bujkáló patakok alatt azokat a kisebb-nagyobb folyókat értjük, amelyek barlangokban és hegy-szakadékokban tűnnek el, hogy azután 3—8 kilométernyi föld alatt megtett út után ismét

a napvilágra kerüljenek. Oglint és környékét azonban a legjellemzőbbnek mondhatjuk a bujkáló patakok tekintetében. Például nagyobb eső után, amikor ezek a patakok olyannyira megdagadnak, hogy az ember azt hinné, hogy mindjárt előnti a fenyőeztet vidéket, egyszerre nagy kanyargásokkal és örvénylésekkel — amilyen hirtelen megdagadt, éppen olyan hirtelen — eltűnik valamelyik sziklakanyarulatban, ahol az ember esetleg a vízmeder folytatását sejt-né, vagy pedig egy sziklatömb aljában. A forró nap-sugár aztán a víznek, esőnek még a nyomát is eltünteti rövid egy-két óra alatt.

A Karszt tengerparti vidéke nagyon kopár, itt csak a széljől védett helyeken van jobb termőföld. Ezek a helyeken azután nemcsak a szőlő terem meg, hanem a narancs, citrom, sőt még az olajfa is tenyészik könny a szabadban. (De a »tengerparti vidék« alatt tisztán csak Cirkvenica, Fiume, stb. értendő.)

Most egy meredek dombháton megy át lassan, óvatosan a vonatunk, mintha attól félne a masinistának, hogy elszédülne a mélységbe letekintő utasok... Alant fekszik egy kis falu a kemény nélküli házaival, míg a domb oldalán, amely meredek és kopár, néhány marhából álló »gulya« legelget; az egyik közülök úgy néz a felettük elrobogó vonatra, mint a — »borju az új kapura«...

Licnél voltak a legszebb, legmagasabb fenyők, amelyeket az egész útvonalon láttam. Meredek kőszalak közül nő ki ez a sziklat szerető szálfa, elég távolságon állva egymástól. Innen van tehát az, hogy olyan magasra megnövekednek, mert távol állva, nem gátolják egymást a növényben. Néhol tövestől kicsavarva, vagy derékban kettétörve láttam néhányat, amelyek egészen ki voltak már száradva. Gyökereiken csomókban volt a megszáradt föld...

Ez már a bóra munkája.

Veszedelemes szele — mondjuk inkább: istenverése — a tenger melléknak és Karszt-nak a bóra. Mindenki hallott már róla egyet-mást. Aki erre felé utazik, vagy aki állandóan itt tartózkodik és ha legalább egyszer is alkalmá volt kitapasztalni a szabadban ezt a veszedelemes szelet, az halát adhat a végzetnek, hogy ha az ijedségnél nagyobb baja nem történt. A bóra észak-keletről jön és váratlanul szakad a tenger-melléki városok, meg a Karszt lakóinak a nyakába. Hideg, dermedt levegőáramlat, amely hirtelen jön, de éppen olyan hirtelen el is mulik.

(Polyt. köv.)

2971. szám.

1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Stelner Samu** végrehajtónak **Vas György** végrehajtását szennvedő elleni 70 korona tőke-követelés és jár. iránti végrehajtási ügyben a kaposvári kir. törvényszék a kaposvári kir. járásbíróság területén levő a Redrahelyi község határában fekvő, a hadrahelyi 182 sz. tjkvben felvett **Vas György** nevén álló A. I. 201. brázám kert a beltelekben, 251. brázám rét a felső lúrie dűlőben, 336. bráz. rét az alsó lúrie dűlőben, 446. bráz. szántó a rudnaki dűlőben, 623. bráz. szántó az ebigei dűlőben, 991. bráz. szántó a széles megye dűlőben, 1173. bráz. szántó a felső lúrie dűlőben, 1365. bráz. szántó a Bőcér dűlőben, 1546. bráz. szántó a Bőcér dűlőben, 1638. bráz. szántó a csontos dűlőben 1835/156. b. bráz. kiosztott legelő temető sűrű dűlőben, 1076/29. b. bráz. kiosztott legelő Bükfő északi dűlőben és a 14 soroz. közös erdő és legelőből 400 □ 81 területű ingatlanokra 705 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban, a hadrahelyi 178. sz. tjkvben felvett **Vas György** és neje **Boros Juli** nevén álló A. I. 194. bráz.

ház, a 175. sz. alatt udvar s kerttel az 1881. évi LX. t.-c. 156. § d pontja értelmében az egész ingatlanra 823 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban, a hadrahelyi 339. sz. tjkvben felvett **Vas György** és neje **Boros Juli** nevén álló A. I. 1—2 soroz. ház, udvar és kerttel és rét a felső lúrie dűlőben az 1881. évi LX. t.-c. 156. § d pontja értelmében az egész ingatlansora az árverést 462. koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi szeptember hó 19-ik napján d. e 10 órakor Redrahelyi község házaival megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozóik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 70 kor 50 fill.-t, 82 kor 30 fill.-t. és 46 kor. 20 fill.-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igaz-ügyminis. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.-c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszovaltatni.

Kaposvározt, 1907. május 26-án.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.

DOHMAN,
kir. társbíró.

Nyilttér.)*

Nagyságos asszony.

tudja-e, hogy a maláta-kávé vásárlásánál miért kell önnek a »Kathreiner«-nevet hangsúlyozni?

Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kelles értékű utaztatott kávé, mely a »Kathreiner«-t kitanúsított, mindenesetűnk nélkülös.

Csakis a
Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

birsa, különleges előállítású módszerre, a gyarmatkávé ízét és zamátját.

Méltóztatásuk azért, Nagyságos asszony, jól emlékeztetve van, hogy a valódi »Kathreiner«-csakis zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképével, mint védjeggyel.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Bélnélküli petroleum-égő

50% olajmegtakarítás.

Korommentes! Szagtalan! Robbanásmentes!

Törhetetlen! Minden újítás felesleges.

10" = 1 kor. 75 fill., 14" = 2 kor. 16 fill., 16" = 2 kor. 30 fill.

Utánvét és portómentes. Árjegyzék inz. ny.

Petroleum-Égő-Telep Kronach

(Bajorország.)

Viszontelárusítók kerestetnek.

Uj reggeli lap!

Uj reggeli lap!

A HIR

Ezen a címen

uj politikai napilap
indul Budapesten, amelynek első száma
augusztus hó 28-án jelenik meg!

A HIR reggeli lap

Budapesten hajnalban jelenik meg és az
első reggeli vonatokkal indul vidékre.

Szerkeszti: **BRAUN SÁNDOR.**Kiadja **A NAP** ujságvállalat.**Programja 1818.**

Harc Ausztria ellen. Harc a 67-es poli-
tika ellen intézményeiben, embereiben,
— céljaiban, eszközeiben egyaránt —

Magyar hadsereg! Külön vám! Nemzeti bank!
Magyar műveltség! Általános titkos választói jog!

Zsurnalisztikai eszközei, forrásai a leg-
főbbek. — Munkatársai a magyar
ujságírás kiválóságai. A HIR formá-
színe, tartalomra egészen új. Híven fog
bennük tükröződni a magyar közönség
érzelemlivága. A HIR remek nyomdai
kiállításban reggelente 16—24 oldal
— — — terjedelemben a — — —

legelősebb is. ||||| Mesésen olcsó!

Egy szám ára **2 krajcár**,
Budapesten és vidéken

tehát 3 krajcárral olcsóbb
az összes reggeli lapoknál.

Előfizetési ára:

Egész évre — — — 8 forint (16 korona)
Félévre — — — 4 forint (8 korona)
Negyedévre — — — 2 forint (4 korona)
Egy hónapra — — — 70 krajcár (1 k 40 f.)

Matatványszámokat egyszerű levelező-
lapon történő kívánságra az augusztus
28-án megjelenő első számtól
||| későve rögtön küld |||

A HIR KIADÓHIVATALA

Budapest, Rökk Szilárd-u. 9.

Iroda áthelyezés!

Ezennel van szerencsém üzletfeleimet
és ismerőseimet értesíteni, miszerint
— 25 év óta fennálló —

hirdetési irodámat

f. évi augusztus hó 1-én

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.

helyeztem át.

Kitűnő tisztelettel

Eckstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, VII., Károly-körút 13. I. em.

Telefon 36—24.

Vicze László

szijgyártó és nyergesmester
K A P O S V Á R O T T.

Ajánlja magát a szakmájába vágó minden
munkák jó, gyors és pontos elkészítésére.

Raktáron tart

nyergeket, lószerszámrészeket
és bőrkenőcsöket.

Kaphatók nála nyárra a
bogárcsipés elleni hálók,
ugy egyéb luxszufelszerelések.

Világítási berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, üzletek, malmok és
magán házak részére.

Legujabb szabad. és enged.

„LUX”
acetylén gázfejlesztők.

Teljesen veszélytelen.

Villanyvilágítási

és erőátviteli berendezések. Külön-
legesség: önálló kis telepek.
(Electrogének)

Csilláok legmodernebb kivitelben, villanyra, légszuszre,
és acetylénre, nagy választékban.

Motorok benzinre, gázra, nyersolajra, bármilyen célra.

**Szerelési cikkek, izzólámpák és egyéb kellékek nagy
raktára.**

Költségvetések, tervezetek és árjegyzék kívánatra díjtalanul.

FEJÉR és SCHMIDT,**BUDAPEST, Eötvös-tér 2.**

15-52

Sattler Nátán Kaposvár, Fő-utca.

Kapható: KAPOSVÁROTT: a kiadónál. BUDAPESTEN: a Magyar Földrajzi Intézet R. T.-nál V. ker, Rudolf rakpart 8. A Balaton mentén az összes fürdőhelyeken, a Balatontavi gőzhajókon és Magyarország összes nagyobb könyvkereskedéseiben és a menetjegyirodákban.

**A NAP nemcsak a legkitűnőbb
= lap, de a legolcsóbb is. =**

Tulajdonosa :
Dr. Blumauer
Sándor,
örvös tudor.

Rég ismert vastartalnu meleg vasfürdő. Acéltorras hőmérsék: 80° C. (25° R.) — 25° C. (20° R.). Enyh klíma, erős erdei levegő. kiterjedt fenyő erdők. Gyógyhatásai Idegbetegségre, u. m. neurasténia ideggyengeség, hátreringenyenségek, hystéria, görcsök, neuralgia stb.-re. Női bajokra: vérezgénység, bél-éshólyag-goutarás stb.-re. Nagyon ajánlatos lábbadozó beteg és gyermekek számára.

Gyógymódok: Gyógy-, külön- és közös medence-fürdők. Meleg-, fenyő- és villamos-fürdők Massage. Vizgyógyászati kurák.

Nápfürdők stb. Olcsó lakások, tetszén szerinti egyes azobak.

Kuráalon, igen jó ét terem és kitűnő fürdő zené.